

آوازه خوان، نه آواز

خسرو دهقان

۱) نقد فیلم چه درست یا غلط، چه راضی کننده یا راضی نکننده، چه فاخر یا غیر فاخر، در مرحله دوم اهمیت قرار دارد. نویسنده یا منتقد در مرحله اول اهمیت قرار دارد. بر این باورم که صاحب اثر از خود اثر مهم تر است. ما نهایتاً ۱۰ یا ۲۰ شعر حافظ را ممکن است حفظ باشیم، چرا که اهمیت خود حافظ بر ایمان بیشتر است. امکان دارد نقدی ما را به فیلم نزدیک کند یا نکند، خوب باشد یا بد باشد، اما حتماً یک کار انجام می دهد، ما را با منتقد فیلمش آشنا می کند، ما بر سر دوراهی بین انتخاب فیلم یا منتقد هستیم، امکان دارد فیلم را متوجه شویم یا متوجه نشویم، نقد ممکن است به منتقد کمک کند یا نکند، امکان دارد چشم اندازهای جدیدی پیش روی ما بگستراند یا نگستراند، اما یک کار را حتماً انجام می دهد، و آن معرفی منتقد است. هر نقدی خارج از اینکه یک فیلم یا اثر هنری را به ما بنماید و حرف های بزرگ و مهم درباره فیلم و دنیای فیلم بزند، منتقد را با تماشاگر آشنا می کند، به عنوان مثال نویسنده یک نقد خود را به تماشاگر و مخاطب کتابش معرفی می کند و به او درباره شخصیت خود و اینکه چگونه فردی است توضیح می دهد. منتقد از کوچک ترین خصوصیات خود از قبیل سابق مطالعاتی و علمی، تمایلات سیاسی و اجتماعی و قد و وزن غذا و میوه مورد علاقه خود و چیزهای خنده دار دیگر نظیر اینکه رنگ لباسش چیست، به مخاطبش می گوید. بنابراین این این را به خاطر داشته باشیم که منتقد از نقد فیلم اهمیت بیشتری دارد.

۲) نقد فیلم از نظر نوشتاری شخصیت مستقلی دارد و مانند گونه های دیگری از نوشته، شعر، قصه، روایت، داستان بلند و مقاله نیست. نوشته ای است کاملاً مستقل، و شبیه هیچ نوشته دیگری نیست. نقد فیلم می تواند صاحب نام و شخصیت شود و خود را با نام نقد فیلم مشخص کند. نقد فیلم خلاق است، می آفریند، زایش می کند، به وجود می آورد، راه می برد، از هسته مرکزی خودش رشد می کند و به رشد سایر منتقدان و سینما کمک می کند. می تراود و ایستاد و مرده نیست و آموزش با دیروزش متفاوت است. ذائقه می سازد، فضا به وجود می آورد و تأثیر گذار است. آینده را رقم می زند و پیشنهاد می کند جهان آینده سینما چگونه باشد. به باور من آینده سینما و فرد فعال در عرصه سینما کمک می کند، کاری می کند افراد به سمت سینما گرایش پیدا و رشد و ترقی کنند. نقد می آموزد و راهبری می کند و به نوعی بزرگی و پیشرو اولی می کند.

۳) نقد فیلم اساساً خود یک مدیوم هنری است بنابراین این هر نقد فیلمی می تواند به اثر هنری مورد نقدش پهلو بزند. منتقد را می توان به عنوان یک هنرمند شناخت. نقد می تواند در مسیری جدا از اثر هنری گام بردارد، نقد لزوماً در جاده و مسیر فیلم ها و سایر آثار هنری حرکت نمی کند. نگاه برخی از منتقدان به فیلم ها از نظر موضوعی دارای بار مفهومی، سیاسی و ارزشی و اجتماعی است، اما منتقدانی نیز هستند که اصلاً و در این حیطه ها نمی شوند و فیلم ها را از زاویه آچار به دستی و از نظر فنی و به عنوان مثال از نظر وضعیت صدا، دوربین، تصویر، تدوین و میزانشن و شیوه بازی بازیگران مورد ارزیابی قرار می دهند. نگاه این دست از منتقدان ۱۰۰ درصد فنی است.

از پوران درخشنده و احمد رضا معتمدی تا محمد حسین لطیفی و مهدی فخیم زاده

سرانجام رونمایی از

داوران فجر ۴۲

اسامی نامزدهای
سینما
معرفی می شود

بخش ملی

پوران درخشنده، شهاب اسفندیاری، بهرام عظیمی، عبدالحمید قدیریان، محمد حسین لطیفی، مهدی فخیم زاده و محمد هادی کریمی

بخش بین الملل

● سینما سعادت

خوزه ماریا لارا، سرگئی دوراستوی، کارن آویتسیان، آندره مورگان، وولانگ، احمد رضا معتمدی و هاتف علیمردانی

● مسابقه آسیا (جلوه گاه شرق)

سلمی مصری، احمد مجتبی زمال، کاتسومی یاناگی، جیمنا رئیس چلیک، عزیز زامباکیو، ابوالقاسم طالبی و مجید شاه حسینی

● بین المذاهب

عبدالستار یارار، علی حنون و بهمن حبشی

● مقاومت

شادی زیدان، ولید الدرویش و مجید اسماعیلی

اسامی داوران چهل و دومین جشنواره بین المللی فیلم فجر، سرانجام اعلام شد. در نوزدهم بهمن ماه و در حالی که جشنواره هشتمین روز برگزاری اش را پشت سر گذاشته بود، مجتبی امینی اسامی داوران جشنواره امسال را اعلام کرد. در بخش ملی، ۵ کارگردان، یک طراح صحنه و لباس و تنها یک مدیر فرهنگی ترکیب داوران را تشکیل می دهند که از غلبه سینماگران بر مدیران حکایت دارد. پوران درخشنده، محمد حسین لطیفی، بهرام عظیمی، مهدی فخیم زاده و محمد هادی کریمی کارگردان های حاضر در هیأت داوران هستند. عبدالحمید قدیریان طراح قدیمی صحنه و لباس سینمای ایران است و شهاب اسفندیاری نیز هم اکنون ریاست دانشکده صدا و سیما را بر عهده دارد. در بخش بین الملل نیز ۲ کارگردان ایرانی در کنار داوران خارجی، فیلم های بخش سینما سعادت را داوری می کنند؛ احمد رضا معتمدی و هاتف علیمردانی. در بخش مسابقه آسیا نیز ۲ نام آشنا به چشم می خورد؛ ابوالقاسم طالبی و مجید شاه حسینی. طالبی کارگردان شناخته شده سینما و تلویزیون است و مجید شاه حسینی در سال های ۸۶ تا ۸۸ مدیر عامل بنیاد سینمایی فارابی و دبیر جشنواره های فیلم فجر بیست و ششم و بیست و هفتم بود. داور ایرانی بخش بین المذاهب، بهمن حبشی از مدیران با سابقه سازمان سینمایی است و در بخش مقاومت نیز نام مجید اسماعیلی، مدیر عامل موزه سینما به چشم می خورد. میان داوران این دوره از جشنواره، ابوالقاسم طالبی که امسال داور بخش مسابقه آسیا است، بیشترین سابقه حضور در ترکیب هیأت داوران جشنواره را دارد. طالبی ۳ دوره پی در پی در سال های ۸۸، ۸۹ و ۹۰ داور جشنواره بوده است. از داوران بخش بین الملل امسال، احمد رضا معتمدی نیز در سال های ۸۶ و ۹۰ داور بخش مسابقه سینمای ایران بوده است. مهدی فخیم زاده هم امسال سومین تجربه حضورش را در ترکیب داوران فیلم فجر پشت سر می گذارد. فخیم زاده در سال های ۹۱ و ۹۴ داور جشنواره بوده است. پوران درخشنده هم سال ۹۷ داور بخش مسابقه سینمای ایران بوده و امسال برای دومین بار داوری سودای سیمرغ را تجربه می کند. عبدالحمید قدیریان هم پیش از این در سال ۸۵ داور بخش مسابقه بوده و پس از ۱۷ سال دوباره داور جشنواره شده است. میان داوران بخش بین الملل جشنواره نیز باید به مجید اسماعیلی اشاره کرد که سال گذشته در بخش مسابقه سینمای ایران داور فیلم فجر بود و امسال جزو داوران بخش مقاومت است.

سعید پورصمیمی گزینه جدی دریافت سیمرغ

فیلم سختگیری دارد، خوشبختانه ۲ روز بعد از ارسال فیلمنامه با ما تماس گرفتند و نقش را پذیرفتند. ثقفی ادامه داد: آقای پورصمیمی در کار ما معلم بود و با ایشان ۳ ماه تمام دور خوانی داشتیم. سعید پورصمیمی وقت و انرژی زیادی در زمان پیش تولید گذاشت و در هنگام تولید هم به یاد ندارم که یک روز دیالوگ ها را حفظ نبوده باشد یا بدون آمادگی سر صحنه بیاید. وی سعید پورصمیمی را دارای شانس کسب سیمرغ اعلام کرد. در ادامه پناهی تهیه کننده فیلم بیان کرد: زمانی که ایده مطرح شد، می دانستیم که از آن سوژه یک فیلم بی نظیر درمی آید و هر کسی که فیلمنامه را می خواند همین نظر را داشت. ما مرز خطر تبدیل شدن به کمدی در بخش فوتبالی فیلم را رد کردیم و تقریباً باید بگوییم که از خروجی فیلم راضی ام. مریم سعادت بازیگر نقش همسر پرویز دهداری هم در نشست توضیح داد: مهم ترین ویژگی این فیلم برایم این بود که کاراکترها واقعی بودند. البته من آنها را ندیده بودم. سعی کردم در ایفای این نقش حرف گوش کنم و به وظیفه ام عمل کنم و به نقش نزدیک شوم. ضمن اینکه بازی در این نقش و فیلم برای من بسیار جذاب بود. خسرو احمدی بازیگر این فیلم هم با بیان اینکه اصلاً فوتبالی نیست، گفت: وقتی پیشنهاد بازی در این فیلم مطرح شد از شخصیت داستان هیچ اطلاعی نداشتم و بعد متوجه شدم چه شخصیت های بزرگی در فیلم هستند. وقتی هم فیلمنامه را خواندم تا وقتی جلوی دوربین رفتم فقط یک روز فاصله داشتیم. در این نشست خبری، وحید ابراهیمی (مدیر فیلمبرداری)، میثم یار دیلو (مدیر صدا برداری) محسن خدا بخش (طراح صحنه)، آزاده قوام (طراح لباس) و بازیگران این فیلم از جمله مریم سعادت، المیرا دهقانی و مهدی قربانی حضور داشتند.

سعید پورصمیمی که دریافت ۳ سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل مرد را از دوره های پنجم، ششم و نهم در کارنامه دارد، می تواند امسال برای نخستین بار سیمرغ بهترین بازیگر نقش اول مرد را بگیرد. پورصمیمی ۳ سیمرغ بلورین در رشته بهترین بازیگر نقش مکمل را برای بازی در فیلم های «ناخدا خورشید» (۱۳۶۵)، «تحفه ها» (۱۳۶۶) و «پرده آخر» (۱۳۶۹) کسب کرده است و امسال با فیلم «پرویز خان» در جشنواره حاضر است. فیلمی که کارگردانش معتقد است پورصمیمی می تواند برای ایفای نقش پرویز دهداری سرمربی سابق تیم ملی، سیمرغ بگیرد. فیلم «پرویز خان» در حضور دختر پرویز دهداری و جمعی از مدیران و چهره های فوتبالی و غیر فوتبالی در برج میلاد، خانه جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد. جمعه ۲۰ بهمن ماه فیلم «پرویز خان» رونمایی شد و در نشست خبری این فیلم که بدون حضور سعید پورصمیمی برگزار شد، علی ثقفی (کارگردان فیلم) گفت: ساختن فیلم سخت است و ساخت فیلم فوتبالی سخت تر، توپ غیر قابل پیش بینی است و باید از سازمان اوج و از اعتماد آقای پناهی تشکر کنم. ما تجربه ای از ساخت فیلم فوتبالی نداشتم و با بحران های زیادی در فیلمبرداری پلان های فوتبالی برخورد کردیم. مثلاً ما در سرما کات می دادیم و بدن بچه ها سرد می شد، سرد و گرم شدن بدن آنها تا پلان بعدی باعث می شد مدام مضموم دهیم. وی درباره انتخاب بازیگران گفت: ما امکان پیدا کردن بازیگری را که شبیه آقای دهداری باشد نداشتم. البته برای بنده و تهیه کننده مهم بود که بازیگر بتواند شخصیت پیچیده ای را خلق کند. در واقع توانایی بازی برای این نقش خیلی مهم بود به همین دلیل سراغ آقای پورصمیمی رفتیم. با وجود اینکه ایشان در پذیرش

